

H.M. Kong Frederik X's nytårstale

Taler

H.M. Kong Frederik X
Konge af Danmark

Dato

31. december 2024

Sted

Amalienborg

Omstændigheder

H.M. Kong Frederik X's første nytårstale

- 1 Nytåret gør tidens gang tydelig. Når klokken slår 12, strejfer to år hinanden, og afslutning bliver til begyndelse. I aften tager vi afsked med det gamle år og hul på det nye. Helt som vi har gjort det år efter år.
- 5 Og så alligevel – noget er forandret. For min mor, Dronning Margrethe, for mig og for jer. Selv om vi alle har haft et år til at vænne os til tanken, så er jeg klar over, at der stadig kan sidde nogle, der er lidt nervøse på mine vegne. For kan nytårstalen holdes af andre end Dronning Margrethe?
- 10 Mange gør status nytårsaften. Hvad tager vi med fra året, der er gået, og hvad ser vi frem mod i året, der kommer? Jeg tager særligt én dag med mig. Den 14. januar. Turen gennem Københavns gader til Christiansborg. Min mors sidste statsråd. Minutterne, inden dørene til balkonen gik op. En meget dyb indånding. Christiansborg Slotsplads. Menneskemængden foran mig. Min
- 15 familie lige bag mig.

At træde frem og møde så meget støtte, glæde og kærlighed. At stå på balkonen sammen med Dronning Mary som Danmarks kongepar. At tage det hele til mig – eller i hvert fald forsøge – bevæget og overvældet. Det tager jeg med mig. Det

20 tager vi med os. For altid. Tusind tak.

For et år siden holdt min mor sin nytårstale nummer 52. En tale, der kom bag på de fleste ved at være den sidste. I aften holder jeg min første. Der er en første gang for alt og en sidste gang for lige så meget. De gange har det med at træde

25 tydeligere frem end alle andre gange. De er begyndelser og slutninger i løbet af livet, og vi tillægger dem særlig betydning. Den første skoledag – og den sidste. Dem husker vi. Og fejrer vi.

30 Det gjorde vores familie også i sommer, da Kronprinsen afsluttede gymnasiet og
sammen med tusindvis af andre unge satte et festligt punktum for en
veloverstået ungdomsuddannelse. Jeg har altid holdt af den tid på året. Når
vores unge springer ud med huer i alle farver og indtager gader, stræder og
35 strande arm i arm. Hvem husker ikke den brusende følelse af frihed; hele verden
lå åben, og alle døre bare ventede på et greb i håndtaget.

Det ser legende let ud, når ungdommen slår sig løs. Og samtidig kan det være alt
andet end det. Mange unge mister fodfæste. Ikke for en stund, men i en rum tid.
For nogen i en grad, så de bliver syge af det. ”Hvorfor kan jeg ikke være ligesom
40 alle andre?”, spørger de måske. Der er sjældent noget enkelt svar. Omvendt ved
vi, at det hjælper at have nogen at betro sig til og læne sig op ad. Vores nærmeste
er vores vigtigste rækværk. Både når livet vælter os, og når det bare overvælder os.

45 Som forældre til fire teenagere har Mary og jeg lært, at det nytter at lytte. Spørge
uden at antage. Holde om frem for straks at handle. Vores børn er forskellige.
Det samme er unge. Der findes ikke én fortælling, der favner alle. Det bedste
bud på, hvem unge er, får vi ved at lade dem komme til orde hver især. Gang på
gang imponerer de med deres forståelse for sig selv og for andre. De er modige i
50 mine øjne. Fordi de tør vise sårbarhed og ser det som en styrke. Nutidens unge
står ved sig selv. I vover at være både-og. Både sårbare og stærke.

Både-og. På den ene side og på den anden side. I en tid med stigende
polarisering forsvinder den nuancering let. Vi risikerer at reducere verden til
55 dens yderpunkter, når vi trækker fronterne op. ”Er du for eller imod?”, bliver
der spurgt. Vi befinder os måske et sted midt imellem. Fordi vi evner at se ting
fra flere sider og sætte os i andres sted. Det er en af vores fineste egenskaber som
mennesker og noget, vi danskere er gode til.

60 Selv har jeg mange gange lånt en andens blik og fået øje på noget nyt. Det kan
være udfordrende, men det er altid berigende, uanset om vi ser helt ens på
tingene. Vi skal ikke lade uenighed holde os fra at udveksle opfattelser og
holdninger. Det er i den udveksling, at vi får mulighed for at flytte os og nærme
os hinanden. Vores held er, at vi stoler på hinanden herhjemme. Tilliden er høj
65 imellem os. Det gør det lettere at se medmennesket før modstanderen.

Frivillighed er et eksempel på medmenneskelighed, og de fleste danskere engagerer sig på et tidspunkt i frivilligt arbejde. Det kan være alt fra at øve
70 tabeller med børn i lektiecafeen til at få et nyt gymnastikhold op at stå til at holde et menneske i hånden, når livet rinder ud. Frivillighed kommer i mange former. Fællesnævneren er, at det giver mening for alle parter, både for hende, der giver sin tid, og for ham, der tager imod den.

75 Frivillige kræfter holder utallige tilbud og aktiviteter i gang. Også Royal Run, hvor 2.500 frivillige stillede op i år, så vi andre kunne gå og løbe sammen i de fem værtsbyer. Til alle jer, der lægger en del af jeres overskud i den fælles pulje – tak. Jeg vil også gerne takke alle, jeg møder i audiens. Det er en af mange glæder i min nye rolle; at videreføre en tradition, hvor jeg hilser på mennesker, der har
80 brugt et helt arbejdsliv på samme arbejdsplads, og hvor jeg hører livshistorier fra alle dele af riget.

Elektrikeren, der har lagt el ind i den halve by. Pædagogen, der har vist omsorg i generationer og passet børn, som endte som forældre til nye børn samme sted.

85 De fleste forstår ikke, hvor tiden er blevet af, men med deres årelange flid udgør de en del af Danmarks rygrad. Det gælder også jer, der står vagt om vores tryghed og sikkerhed; folk i politiet, beredskabet og forsvaret – vores udsendte. Jer, der løber en risiko for os andre. Tak for jeres vigtige indsats.

90 Vi lever i en urolig tid. Vi følger udviklingen i Mellemøsten med tilbageholdt åndedræt og føler med de mange familier, der lider. I Europa, ikke langt herfra, kæmper det ukrainske folk tappert for deres frihed. Og for vores. Krigen i Ukraine er en brutal påmindelse om, at vi ikke kan tage fred for givet. Heller ikke på vores kontinent. Europa må stå fast på vores fælles værdier.

95

For 75 år siden var Danmark et af 12 lande, der oprettede forsvarsalliancen NATO. Tilsammen ville vi værne om sikkerhed og fred. Siden er flere lande kommet med. Senest Finland og Sverige. Det styrker Norden. Det styrker Europa. Det styrker vores fælles forsvar for frihed. Verdens konflikter løser vi
100 kun, når vi står sammen internationalt. Det gælder også i kampen for klodens sundhed.

Naturens rigdomme er til låns. Ingen ejer himlen eller havet. Skovene eller dalene. Engene eller stjernerne. Ingen af os har magt til at sætte selv det mindste
105 blad på en nælde. Vores lod er at passe på vores jord, for i morgen er der også en

dag. Vi skal forfølge hver en vej, der fører i den rigtige retning. Ikke én vej ad gangen, men ad alle veje på én gang. Vi har allerede mange gode løsninger, og tilsammen bringer de håb for fremtiden. Et håb, vi skal holde fast i og handle på.

110

Den første gang og den sidste gang. Begyndelser og slutninger i løbet af et liv. Dem husker vi ofte. Men der er også alt det indimellem. Hverdagen.

115 Almindelige dage, der gør mindre væsen af sig, men som udgør det meste af livet. Jeg er taknemmelig for min hverdag med Dronning Mary, vores fire børn og vores to hunde. Jeg glæder mig over, at Prins Joachim og Prinsesse Marie er faldet godt til i Washington med deres børn, og at min mor nyder sin nye tilværelse.

120 Dagligdagen kan hurtigt løbe af sted med os. Pludselig er der gået en uge, en måned, et år. Hvad står tilbage? Det gør samhørigheden. Den mærkede Mary og jeg den 14. januar, og den mærker vi, når vi er rundt i Kongeriget Danmark. Der er en helt særlig stemning, når vi møder jer dér, hvor I lever og bor. Når vi får et glimt af jeres hverdag.

125

Vi er alle forbundne og hver især forpligtet i Kongeriget Danmark. Fra det danske mindretal i Sydslesvig – som endda ligger uden for riget – og hele vejen til Grønland. Vi hører sammen. Det fornemmede Mary og jeg tydeligt, da vi besøgte begge steder og alle dem ind imellem. Færøerne har vi til gode, og vi ser frem til at komme til Nordatlanten til sommer.

130

Jeg ønsker alle danskere – herhjemme og ude i verden – godt nytår. Vi har meget at være stolte af og glædes over. Tilliden. Medmenneskeligheden. Samhørigheden.

135

Min første nytårstale. Den kommer ikke igen, men jeg glemmer den aldrig. Man siger, at ”godt begyndt er halvt fuldendt”. Det er måske så meget sagt, men Mary og jeg kunne ikke have ønsket os en bedre start som Kongepar. Vi glæder os til at tage fat på alt det, der følger i det nye år, og frem for alt at følges ad. Med hinanden og med alle jer.

140

Tak for året, der er gået, og rigtig godt nytår.

GUD BEVARE DANMARK

150

Kilde

Manuskript taget fra kongehuset.dk med tilladelse fra udgiver.

Kildetype

Digitalt manuskript

155

Tags

Kongehuset, Nytårstale, Udvalgte alternative nytårstaler

URI

https://www.dansketaler.dk/tale/h-m-kong-frederik-x-s-nytarstale_2024

160

165

170

175

180